

Utbildningsinspektion i Svärtagårdsskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–5

Inledning

Verksamheten i Svärtagårdsskolan har granskats och besökts den 6 mars 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns på Skolinspektionens webbplats, www.skolinspektionen.se (Tillsyn, Regelbunden tillsyn).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen vilket framgår av Skolinspektionens beslut. Skolinspektionen följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Svärtagårdsskolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolorna från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

I Svärtagårdsskolan intervjuades rektorn, personal, elever och föräldrar. Inspektörerna besökte även lektioner i samtliga årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för bedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Svärtagårdsskolan	Antal elever
Förskoleklass	18
Grundskola	106

Källa: Skolans rektorn

Utbildningen vid Svärtagårdsskolan omfattar förskoleklass samt grundskola årskurserna 1–5. Eleverna är läsåret 2007/08 indelade i två så kallade spår. I vardera spåret finns åldersintegrerade klasser, två grupper med förskoleklass och elever i årskurs 1 och två grupper med elever i årskurserna 2 och 3. Dessutom finns i skolan två åldershomogena klasser, en med årskurs 4 och en med årskurs 5. Lärarna är organiserade i arbetslag. I skolans lokaler bedrivs också skolbarnsomsorg. Denna verksamhet bedöms i en särskild verksamhetsrapport.

Skolan är belägen i samhället Skultorp cirka en mil söder om Skövde. Skolan ligger med närhet till skog och sjö. Skolgården är en stor tillgång med lusthus, klätterträd, fotbollsplan m.m.

Helhetsbedömning

Inspektionen visar att det vid Svärtagårdsskolan finns mycket goda förutsättningar för elevernas utveckling och lärande. Eleverna upplever att de har en trygg miljö för lärande och att det är roligt att gå till skolan. De berättar att de har bra lärare och att de får lära sig mycket och på ett omväxlande sätt. Skolan betonar i sin arbetsplan bland annat upplevelsen som en viktig del för inläringen samt att lärandet ska vara en utmaning. Vidare framhåller de vikten av ett lustfyllt lärande. Genom klassrumsbesök och intervjuer erfar inspektörerna att detta genomsyrar undervisningen och att lärarna arbetar målmedvetet med elevernas lärande mot de nationella målen.

I skolan bedrivs ett kontinuerligt, aktivt och mycket väl fungerande värdegrundsarbete. Detta arbete har bidragit till att skapa en lugn och trygg miljö i skolan. För att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling har skolan en likabehandlingsplan. Skolans likabehandlingsplaner uppfyller dock inte lagens krav.

Skolan skulle enligt inspektörerna ännu bättre kunna ta till vara de goda förutsättningarna som finns för verksamheten och komma längre i arbetet med att uppfylla de nationella målen. Exempelvis skulle lärarna kunna bli tydligare med att för eleverna koppla arbetet i skolan till målen för utbildningen och på så sätt öka elevernas medvetenhet om målen.

Skolan bör också utveckla uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat. I skolan görs ingen systematisk uppföljning eller utvärdering av elevernas kunskapsresultat i andra ämnen än engelska, matematik och svenska. En förutsättning för att skolorna ska kunna ha en uppfattning om hur man lyckas med kunskapsuppgifter är att systematiskt följa upp kunskapsresultaten. Ett sådant underlag är också en förutsättning för att kunna göra utvärderingar, analyser och förstå hur

olika metoder och arbetssätt i verksamheten står i relation till kunskapsresultat vid den egna skolan. Skolan behöver således förbättra det systematiska kvalitetsarbetet med kontinuerlig uppföljning, utvärdering och analys. Skolornas kvalitetsredovisning har brister i bedömningen av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och i analysen därav. Som pedagogisk ledare för skolan och som chef för lärarna och övrig personal har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot att nå de övergripande målen.

I detta arbete är uppföljning och utvärdering av skolans resultat och det systematiska kvalitetsarbetet en viktig del. Rektorn i Svärtagårdsskolan bör därför bli tydligare i sitt ansvarstagande för att skolan som helhet når de nationella målen.

Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan genomför inte en systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen (2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94).
- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Elevens val anordnas inte i enlighet med förordningens krav (2 kap. 19-20 §§ grundskoleförordningen).
- Skolans kvalitetsredovisning uppfyller inte kraven i förordningen och skolan uppfyller inte förordningens krav på medverkan och delaktighet vid utarbetandet av kvalitetsredovisningen (3 och 4 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Skolan bör utveckla de individuella utvecklingsplanerna.
- Skolan bör arbeta för att öka elevernas kännedom om målen för utbildningen och speciellt tydliggöra strävansmålen.
- Rektorn bör bli tydligare i sitt ansvarstagande för att skolan som helhet når de nationella målen.
- Skolan bör arbeta med att bättre systematisera sitt kvalitetsarbete.
- Skolan bör förbättra lärarnas arbete med att följa upp varje elevs kunskapsutveckling i samtliga ämnen.

Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.
- *Ej godtagbar* kvalitet innebar en *avsevärd avvikelse* från styrdokumentens mål och krav.

1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Tabell 1: *Andelen elever som uppfyller kraven vid de nationella ämnesproven i årskurs 5 i Svärtagårdsskolan.*

Tabell 1		Resultatmått för elever i årskurs 5					
		Svärtagårdsskolan					Riket ¹
		2003	2004	2005	2006	2007	2007
Andel (%) som nått kravnivån i samtliga delmål på de nationella ämnesproven	Engelska	85	86	59	100	75	85
	Matematik	88	84	64	86	69	72
	Svenska	82	81	55	100	69	71

Källa: Uppgifter från kommunen

Kommentar:

Andelen elever som nått kravnivån vid de nationella ämnesproven i Svärtagårdssko-

¹ Uppgifter baserade på ett urval av samtliga huvudmän i riket.

lan varierar mellan åren och år 2007 är andelen elever som nått kravnivån strax under andelen i riket.

I skolans kvalitetsredovisning från 2006/07 redovisas de nationella provresultaten över tid i engelska, matematik och svenska sammanförda. År 2007 uppfyllde 72 procent kraven vid de nationella ämnesproven, vilket är lägre resultat än föregående år. Den mycket stora diskrepansen särskilt mellan åren analyseras inte.

Enligt skolans kvalitetsredovisning 2005–2007 sätts specifika åtgärder in för de elever som inte når målen och för att höja måluppfyllelsen föreslås pedagogiska diskussioner om bedömningar inom och mellan skolor samt att anpassa undervisningen efter elevernas behov.

Utifrån intervjuer med personal och rektorn bedömer inspektörerna att skolan bör förbättra utvärderingen av kunskapsresultaten och förtydliga vilka åtgärder som ska vidtas för ökad måluppfyllelse, se vidare under uppföljning av kunskapsresultat samt under rektors ansvar.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna fortlöpande följer upp resultaten så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,
- om kunskapsresultaten följs upp regelbundet under hela skoltiden,
- om utvecklingssamtal genomförs om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas,
- om en framåtsyftande individuell utvecklingsplan upprättas i samband med utvecklingssamtalen.

Bedömning av området Uppföljning av kunskapsresultaten:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörernas samlade bedömning är att området är av god kvalitet. Lärarna följer regelbundet upp elevernas kunskapsutveckling men huvudsakligen enbart i engelska, matematik och svenska. Resultaten används för att utveckla den egna undervisningen. Lärarna använder sig bland annat av läsutvecklingsschema och diagnoser. Skolan har enligt lärarna utarbetat bra rutiner för att bedöma elevernas kunskapsnivå i matematik och svenska. Dokumentation sker med hjälp av elevmapp och portfolio som har ett varierat innehåll. Lärarna genomför i enlighet med bestämmelserna utvecklingssamtal och upprättar individuella utvecklingsplaner för samtliga elever. Eleverna är medvetna om målen i sina individuella utvecklingsplaner och arbetar

fortlöpande för att nå dessa mål. Inom bedömningsområdet finns behov av följande förbättringar:

Uppföljning av alla ämnen

Läraren ska enligt läroplan och kursplaner följa elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen i grundskolan. För varje ämne finns en kursplan som anger mål som undervisningen ska sträva mot och mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och det nionde skolåret.

I Svärtagårdsskolan behandlas inte elevernas kunskapsresultat systematiskt i andra ämnen än engelska, matematik och svenska. Diagnoser av olika slag genomförs i ovanstående ämnen, men en systematisk dokumenterad uppföljning och utvärdering i samtliga ämnen saknas. Därmed saknas ett viktigt verktyg för att på individnivå och på skolnivå styra resurser till de områden där de behövs bäst eller för att genomföra förbättringar av undervisningen. Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra lärarnas arbete med att följa upp varje elevs kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Se vidare 3.3 Rektors ansvar.

Individuell utvecklingsplan

Enligt grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en framåtsyftande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

Inspektionen visar att alla elever har individuella utvecklingsplaner. Alla elever vid Svärtagårdsskolan har enligt personalen en IUP som redovisar vilka mål som eleven, föräldern och läraren anser att eleven ska arbeta med under tiden fram till nästa utvecklingssamtal. Dessa mål kan enligt inspektörernas bedömning utvecklas så att de tydligare kopplas till läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot och mål att uppnå.

Inspektörerna bedömer att de individuella utvecklingsplanerna bör utvecklas så att de på ett mer tydligt sätt kopplas till läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot och mål att uppnå.

Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:10) om den individuella utvecklingsplanen.

I detta sammanhang vill inspektörerna lyfta fram att från och med den 15 juli 2008 har bestämmelsen i 7 kap 2 § grundskoleförordningen om individuell utvecklingsplan bland annat ändrats på så sätt att en sådan plan inte enbart ska vara framåtsyftande. Den ska innehålla omdömen om elevens kunskapsutveckling i varje ämne. Dessa omdömen får vara betygsliknande men de bör anpassas till elevernas ålder och förutsättningar. Det är rektorn som beslutar om den närmare utformningen. Planen får också innehålla annan information om elevens skolgång om rektorn beslutar detta. Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:10) om den individuella utvecklingsplanen kommer att revideras med anledning av ändringen och beräknas vara färdiga under hösten 2008.

1.3 Bedömning och betygssättning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper,
- om lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning,
- om lärarna vid bedömning och betygssättning utgår från de nationella målen i kursplanerna och från betygsriterierna.

Bedömning av området Bedömning och betygssättning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörernas samlade bedömning är att området är av god kvalitet. Bedömningar av elevernas kunskaper i de ämnen som bedöms görs utifrån de nationella målen i kursplanerna. Resultaten av nationella ämnesprov vägs in i bedömningarna men också elevers prestationer vid andra tillfällen. I Svärtagårdsskolan läggs stor vikt vid olika redovisningsformer och eleverna får tidigt lära sig att redovisa på olika sätt inför föräldrar och kamrater.

1.4 Genomförande av utbildningen

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning,
- om organisation och arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,
- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,
- om eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former,
- om undervisningen är allsidig och saklig,
- om de som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället,
- om arbetet i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Bedömning av området Genomförande av utbildningen:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörernas samlade bedömning är att området är av god kvalitet. Eleverna erbjuds varierade undervisningsformer. I Svärtagårdsskolan betonas upplevelsen som en viktig del för inläringen. Skolans utemiljö används i undervisningen. Eleverna får möjlighet att arbeta kreativt enskilt och tillsammans med andra, till exempel genom att tillverka egna böcker, arbeta med olika teman och sätta upp musikteatrar. Eleverna berättar att lärarna är lyhörda när eleverna kommer med förslag till vad de vill arbeta med och hur de vill arbeta. Samverkan sker mellan årskurser och klasser. Samarbetsformer mellan förskoleklass och skola fungerar också för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande. Inspektörerna gör vidare bedömningen att förbättringsinsatser behövs avseende:

Utbildningens tydliggörande av målen för utbildningen

Läroplanen innehåller de övergripande målen och riktlinjerna för utbildningen. Enligt läroplanen anger mål att sträva mot inriktningen på skolans arbete. De anger därmed en önskad kvalitetsutveckling i skolan.

Utifrån klassrumsobservationer och intervjuer med lärare och elever är intrycket att det varierar mellan lärare och ämnen i vilken grad eleverna görs medvetna om målen i läroplanen och de nationella kursplanerna. De yngre eleverna är medvetna om målen i svenska och eleverna görs medvetna om målen i engelska, matematik och svenska inför de nationella proven i årskurs 5. Dessa mål finns uppsatta i skolans klassrum. Lärarna berättar att de inför ett nytt arbetsområde berättar om målen med arbetet men att de kan göra detta tydligare för eleverna. Eleverna kan i samtal med inspektörerna berätta vad de ska lära sig i skolan. De känner till att det finns en läroplan. Läroplanens och kursplanernas mål att uppnå och att stäva mot är emellertid inte generellt kända av eleverna eller tydligt kopplade till undervisningen.

Inspektörerna bedömer att skolan bör arbeta för att öka elevernas kännedom om målen för utbildningen.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om undervisningen anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande,
- om särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet,
- om det vid behov av särskilda stödåtgärder alltid utarbetas åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörernas samlade bedömning är att området är av god kvalitet. Lärarna anpassar undervisningen och planerar undervisningen utifrån elevernas erfarenheter och behov. Exempelvis erfar inspektörerna att lärarna utgår från elevernas förkunskaper när ett nytt arbetsområde inleds. Eleverna berättar att de tycker det är lagom svårt i skolan och att de utmanas i sitt lärande. Lärarna uppger i intervjuer att de försöker vara lyhörda för elevernas enskilda behov. Enligt skolans kvalitetsredovisning skattar personalen att de kommit långt i detta arbete.

Inspektörernas intryck är vidare att skolan har väl fungerande rutiner för att upptäcka barn i behov av särskilda stödåtgärder. Stöd ges till elever i behov av särskilt stöd på olika sätt, både inom klassens ram men också enskilt och eller i mindre grupp hos skolans specialpedagog och skolans resurslärare. Åtgärdsprogram upprättas. Elevhälsoteamet där skolans rektor, specialpedagog samt kurator, skolsköterska och skolpsykolog ingår träffas regelbundet. Enligt deras bedömning fungerar elevhälsoarbetet väl i skolan. De påpekar emellertid att planeringen av elevhälso- teamets möten kan förbättras.

2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan utgör en trygg miljö,
- om skolan har en studiemiljö som är inriktad på lärande och ger stöd åt att utveckla kunskaper,
- om skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har ordningsregler som är utarbetade i samverkan med personal, elever och företrädare för elevernas vårdnadshavare,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Bedömning av området Normer och värden i studiemiljö och samvaro:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörernas samlade bedömning är att området är av god kvalitet. Inspektörerna upplever vid sitt besök att eleverna trivs och att skolan är en trygg miljö för lärande. Eleverna uttrycker sig överlag positivt om sin skola och säger att lärarna snabbt tar tag i eventuella konflikter. Eleverna är väl medvetna om skolans förebyggande värdegrundsarbete och insatta i vad mobbning och kränkande behandling kan vara. Skolan har bland annat kamratstödjare och "ämnet" livskunskap. Enligt elever, lärare och skolledning är mobbning eller annan kränkande behandling ovanligt vid skolan. Eleverna i Svärtagårdsskolan visar lust att lära. Inom bedömningsområdet finns följande brist:

Likabehandling

Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska huvudmannen för verksamheten eller den huvudmannen bestämmer se till att det finns en likabehandlingsplan för varje enskild verksamhet. Planen ska syfta till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. I planen ska planerade åtgärder redovisas. Planen ska årligen följas upp och ses över.

Enligt förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan ska likabehandlingsplanen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Vid inspektionstillfället har Svärtagårdsskolan en likabehandlingsplan för skolan. Denna plan kan inte anses motsvara en sådan likabehandlingsplan som lagen kräver då exempelvis inte ansvarsfördelningen framgår tydligt. Dessutom saknas en aktuell kartläggning och en beskrivning av vilka insatser skolan planerar att göra under året.

Inspektörerna bedömer att skolans likabehandlingsplan inte uppfyller de krav som ställs på en sådan plan.

Vid intervjuer framkommer att eleverna är väl medvetna om skolans förebyggande värdegrundsarbete men har ej varit delaktiga i framttagandet i likabehandlingsplanen. Enligt rektorn har elevrådet varit med och diskuterat innehållet och planen har lyfts på föräldramöten.

Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2007:7) för arbetet med att främja likabehandling.

3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna,
- om varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering,
- om eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler,
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad,
- om verksamheten i förskoleklassen omfattar minst 15 timmar i veckan eller 525 timmar om året.

Bedömning av området Tillgång till likvärdig utbildning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektörernas samlade bedömning är att området är av mindre god kvalitet. Inspektörerna bedömer att eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler. Inom bedömningsområdet finns följande brist:

Valmöjligheter

Enligt grundskoleförordningen ska styrelsen erbjuda eleverna ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. I timplanen anges ett visst antal timmar för elevens val. Undervisningen syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. Undervisningen ska till sitt innehåll och sin inriktning vara förenligt med målen i den kursplan eller de kursplaner som fastställts för det ämne eller de ämnen som utgör elevens val.

Enligt skolans timplan finns tid avsatt för elevens val. Eleverna i Svärtagårdsskolan erbjuds emellertid inte elevens val och eleverna känner inte till ämnet elevens val. Lärarna uppger att en del av tiden för elevens val går till temaarbetet.

Inspektörerna bedömer att elevens val inte anordnas i enlighet med förordningens krav.

3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,
- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt,
- om rektor genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

Bedömning av området Personalens utbildning och kompetensutveckling:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörernas samlade bedömning är att området är av god kvalitet. Samtliga lärare har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Genom samverkan tar lärarna vara på varandras kompetenser. Skolans pedagogiska personal har överlag nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen och får den kompetensutveckling de behöver för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt. Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

3.3 Rektors ansvar

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om rektor håller sig förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektor som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen,
- om rektorn tar ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen,
- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Bedömning av området Rektors ansvar:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektörernas samlade bedömning är att området är av mindre god kvalitet. Rektorn i Svärtagårdsskolan är förtrogen med det dagliga arbetet i skolan och fattar de grundläggande beslut som bestämmelserna anger. Enligt skolans personal tar hon ett tydligt ansvar i det förebyggande värdegrundsarbetet och för elever i behov av särskilt stöd. Vidare är hennes arbete med elevernas formella inflytande i skolan uppskattat av eleverna. Inom bedömningsområdet finns följande brist och förbättringsområde:

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans resultat

I Svärtagårdsskolan följs inte elevernas kunskapsresultat systematiskt i andra ämnen än engelska, matematik och svenska. Därmed saknas ett viktigt verktyg för att på individnivå och på skolvivå styra resurser till de områden där de behövs bäst eller för att genomföra förbättringar av undervisningen.

Enligt läroplanen ansvarar rektorn för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen.

Lärarna uppger att tiden inte räcker till för att skolan ska följa upp resultaten i samtliga ämnen. Dock följer arbetslaget regelbundet upp sina utvecklingsområden.

Inspektörerna bedömer att rektorn inte tar ansvar för uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen i årskurs 5.

Se vidare under rubrikerna kvalitetsarbete och kvalitetsredovisning.

3.4 Kvalitetsarbete**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen,
- om kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Bedömning av området Kvalitetsarbete:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektörernas samlade bedömning är att området är av mindre god kvalitet. Skolan redovisar en kvalitetsredovisning där lärarna utifrån Skolverkets material BRUK, skattar måluppfyllelsen i en sexgradig skala. Den innehåller bland annat uppföljning av elevinflytande, normer och värden, likabehandlingsplanen och resultaten vid de nationella proven årskurs 5. I intervjuer berättar lärarna att de regel-

bundet utvärderar verksamheten. Inom bedömningsområdet finns följande brist och förbättringsområde:

Systematiskt kvalitetsarbete

Enligt läroplanen måste skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Ett sådant arbete måste ske i ett aktivt samspel mellan skolans personal och elever samt i nära kontakt med såväl hemmen som det omgivande samhället.

I Svärtagårdsskolan finns mål uppsatta utifrån föregående års kvalitetsredovisning. Mål finns för hela skolan och för arbetslagen. Rektorn uppger att hon fortlöpande under året lyfter vissa mål till diskussion och att kompetensutveckling anordnas utifrån utvecklingsbehoven. Lärarna uppger emellertid att detta arbete är otydligt för dem och de har heller inte hittat bra system för fortlöpande utvärderingar i arbetslaget. Vidare upplever inte personalen att skolans kvalitetsredovisning är ett redskap i skolans kvalitetsarbete. I slutet av vårterminen utvärderas årets arbete utifrån Skolverkets material BRUK. Av intervjuer med personal framkommer en önskan om tydligare struktur i kvalitetsarbetet och att resultaten än tydligare ska återkopplas och ligga till grund för skolans fortsatta utvecklingsarbete. Skolan saknar således ett tydligt system för att kontinuerligt följa upp och utvärdera arbetet så att undervisningsmål och metoder ständigt prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav. Som tidigare beskrivits följer skolan inte upp och utvärderar resultaten i samtliga ämnen. Kunskapen om skolans resultat är följaktligen inte utgångspunkt för skolans kvalitetsarbete. Detta leder till att det därför är sparsamt med slutsatser i kvalitetsredovisningen om vilka åtgärder som behöver vidtas för en ökad måluppfyllelse när det gäller elevernas kunskapsresultat nästa år.

Inspektörerna bedömer att skolan bör arbeta med att bättre systematisera sitt kvalitetsarbete.

Kvalitetsredovisning

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning ska arbetet med kvalitetsredovisning främja skolornas kvalitetsarbete och därigenom bidra till att förverkliga utbildningsarnas nationella mål. Vidare ska kvalitetsredovisningen innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningen ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. I kvalitetsredovisningen ska uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen redovisas. Skolans kvalitetsredovisning ska utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisning.

Svärtagårdsskolan har upprättat en skriftlig kvalitetsredovisning för läsåret 2006/07. Kvalitetsredovisningen är enligt rektorn baserad på utvärderingar som lärarna genomfört. Kvalitetsredovisningen upplevs emellertid inte som ett levande dokument för utvecklingsarbetet i skolan. Kvalitetsredovisningen innehåller bland annat uppföljning av elevinflytande, normer och värden, likabehandlingsplanen och resultaten vid de nationella proven årskurs 5. Emellertid är utvärderingen av resultaten brist-

fällig, exempelvis är analysen av resultaten vid de nationella proven mycket knapphändig. Vidare saknas i kvalitetsredovisningen uppföljning i andra ämnen än engelska, matematik och svenska. Således saknas en samlad bild av elevernas kunskapsresultat. Enligt lärarna och eleverna har inte kvalitetsredovisningen utarbetats under medverkan av elever och därmed uppfylls inte kraven i förordningen.

Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsredovisning inte uppfyller kraven i förordningen samt att föräldrar och elever inte getts möjlighet att medverka vid framtagandet.

Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:18) om kvalitetsredovisning.

Datum Ort
2008-12-11 Göteborg

Eva Wallentin

Mats Löwing